

kautta saadut yhteiskunnalliset muutokset maksavat, ja mielestämme on se hinta liian kallias, kun kerran olisi ollut toinenkin mahdollisuus, joka olisi ollut vähemmän uhrauksia kysyvää. Me myöskin tiedämme, että jos työväestö ei ole täysin tietoinen yhteiskunnallisesta asemasta ja tapahtuneista taloudellisista muutoksista, voidaan sitä painaa ikeen alle ja sortaa kaivan vielä sittenkin, sillä joutuuhan tämän sodan kautta koko maailma (kunakin maan kansa hallituksensa kautta) velanalaiseksi muuttamalle kapitalistille.

Siis me sosialistit olemme johdonmukaisia vastustaessamme sotaa viime hetkeen asti. Me olemme johdonmukaisia siinä, että toimimme rauhan palauttamiseksi mahdollisimman pian ja, vaikka emme annakaan kannustamme sodalle, niin siltikin olemme johdonmukaisia käyttäessämme kaikki taloudelliset muutokset ja kaikki mahdolliset tilai-

suudet koko kansan, se on, työväestön eduksi.

Sitävastoin, jos me nyt antaisimme siveellisen kannatuksenne sodalle, niin joutuisimme ensiksi antamaan kannatuksenne samalla sille tarkotuserälle, mikä on sodan synnyttänyt, nim. kauppakilpailu ja korkeiden markkinavoittojen pyynti; antaisimme samalla kannatuksenne työläisten teurastamiselle, antaisimme kannatuksenne lasten henkisen kasvatuksen laiminlyömiselle, antaisimme kannatuksenne kansakuntien nälkään näännyttämiseksi ja kuitenkin on periaatteenne mukaista vastustaa kaikkea tätä.

Ei, meidän asiamme ei ole kannattaa sotaa, vaan sen sijaan toimia rauhan palauttamiseksi ja samalla tehdä entistä ahkerammin valistustyötä, ettei koko maailma pimeyteen ja tietämättömyyteen vajaisi. Silloin kun koko maailma näyttää menettäneen järkensä, emme me saa heittää järkeämme menemään.

KODIN OSASTO

KRAVUNLIHA "FRIKAASIA".

Keitä valkoinen soosi, johon käytät kupillista maitoa, kaksi pöytäaluskaallista voita ja kaksi pöytäaluskaallista jauhoja. Pane sitten siihen kaksi kupillista kravunlihaa ja teelusikallinen sitruunamehua. Keitä niin kauan, että kravunliha on hyvästi kuumentunut, jolloin se on valmis tarjottavaksi. Tavallisesti tarjotaan tämä toustin (ruskotettujen leipäviipaleiden) kera.

RIISI-LUSIKKA-LEIPÄ.

Sekota yhteen kupillinen keitettyä riisiä kylmänä, yksi kupillinen valkosia kärkeitä maissijauhoja (white corn meal) yksi pöytäaluskaallinen voita ja puoli pöytäaluskaallista laardia. Kaada sitten päälle kiehuva vettä niin paljon, että saat sakean taikinan. Siitten sekota sekaan kupillinen maitoa, sen jälkeen kaksi munaa, yksi teelusikallinen nostatepuuteria (Baking Powder) ja yksi ja neljännes teelusikallista suolaa. Paista kuumassa uunissa pienissä vadelissa.

HAPPAMESSÄ KERMASSA PAISTETTUA PAPUJA.

Liota yön yli kylmässä vedessä kolme kupillista pienää valkosia papuja (tunnetaan seuravilla nimillä: California pea-bean; navy bean) ja aamulla keitä pehmeäksi, vaan ei niin että pavut hajoavat. Kaada pois keittovesi ja pane pavut kiviastian, pane päälle puoli kupillista voita palottuna, kupillinen makeata hapanta kermaa, kaksi teelusikallista suolaa ja yksi neljännes teelusikallista pipuria (jos halutaan). Pane kansi päälle ja paista uunissa hitaasti neljä tai viisi tuntia. Viime tunnilla voi ottaa kannen pois päältä. Jos halutaan makeaa, niin silloin voi lisätä paistettaissa vajaa kupillinen sokeria.

MITEN SAAMME MIEHET VIETTÄMÄN JOUTOAIKANSA KOTONA.

Koska "Ukko" kirjoittaa Toverittaren 13:ssa numerossa ohjeita meille naisille, miten saamme miehet viettämään joutoaikansa kotona, niin piirrän minäkin mielipiteeni tästä asiasta. Se on tosi mitä "Ukko" sanoo, että puhdas koti, maukas ruoka ja kohtelias käytös vaikuttaa mieheen hyvin paljon, ja uskon että harvat naiset eivät halua sitä täyttää, jos heillä olisi siihen mahdollisuus. Mutta otetaanpa myös huomioon syyt, miksi he eivät voi sitä täyttää. On suurin osa työläisperheitä, joissa mies ansaitsee niin hä-

vyttömän pientä palkkaa, että se ei riitä perheen toimeentuloon, olkoon vaimo kuinka säästäväinen tahansa, niin tässä tapauksessa vaimo on pakotettu raatamaan miehensä rinnalla perheen toimeentulon hankkimisessa ja näin ollen hänen on mahdoton pitää kotinsa siinä kunnossa, että se miestä miellyttää. Ja naisten työpäivä on usein puolta pitempi kuin miesten, niin onpa totisesti illalla niin väsynyt, että ei jaksakaan siistiä kotia ja näyttää hoiselta ja herttaiselta miehensä kotiin tultua, mutta eivät miehetkään aina huomaa syytä kaikkeen epäjärjestykseen, mikä kodissa vallitsee, vaan syyttävät vaimoa huonoista taloudenhoitosta ja niin menevät muualle joutoaikansa viettämään. On tosin joitakin työläisperheitä, joilla on hyvät toimeentulo, eikä valmon tarvitse raataa kodin ulkopuolella, mutta huomaamme myös, että niissä kodeissa vallitsee puhtaus, hyvä järjestyks, hilpeä mieliala ja mies viihtyy kodin piirissä.

Minun ymmärtäkseni tästä epäkohtasta ei saisi syyttää kumpakaan, miestä eikä vaimoa, vaan tätä kurjaa yhteiskuntaa, jonka vuoksi ei kumpikaan sukupuoli voi täyttää velvollisuuksiaan toisiaan kohtaan. On ensiksi käytävä yhteiskunnan kimppeeseen. Hävittää nykyinen ja rakentaa uusi tilalle. Siitten vasta voimme perustaa siistejä ja miellyttäviä koteja, joissa voimme viihtyä.

Kirjoitakaapa toisetkin mielipiteenne. Tämä on hyvin tärkeä seikka ja siitä voi olla hyötyä monelle kokemattomalle perheen isälle ja äidille, ja niille, jotka aikovat perustaa kodin.

Toveritudella, KATRI LEHTINEN.

JOKUNEN SANA UKON KYHÄYKSEN JOHDOSTA.

Ottia tuota, "Ukko" kyllä itsekin sanoo ei alkovansa kyhätä "kymmeniä käskyjä", eikä noita näytä olevankaan kuin kuusi, ja ehän sen puheen paljoudesta olekaan, kunhan se vaan olisi hyvää ja opiksi otettavaa. Minua kyllä hieman verran nauratti "Ukon" kyhäys, ja tuli mieleeni, että joo-oh, pieniä lapsiakin ensi viikoilla pitää katsoa ettei niiden napa itkeissä repeä — niinkö ne aviomiehetkin ovat hellävaroen pideltävät, koska "Ukko" muun muassa sanoo: "Näytä hoiselta ja herttaiselta, vaikkapa ei aina sisin minänsä sellaista tahtois oikein myöntääkään."

Vaikka olenkin tuota sorrettua hämävää, on mitään maailmassa vihaa niin paljon kuin kieraä ja kalvalaa ihmistä. Jos on ukolla tai

akalla sanottavaa, niin sanoo sen, että simät sähkö; mutta sanoo selvinpäin, eikä viinapissä röhjää, sillä luulen että se on enemmän kuin raukkamaista, kun miehen täytyy mennä ensin kapakkaan ja sitten tulla mielipuolen tavoin vaimonsa ja lastensa keskuuteen rauvoamaan. Selvittyään kumminkin häpeää tekoaan ja anteeksipyyntinsä puolustukseksi täytyy sanoa: niin mitä niistä juopon puheista!

Miksi miestä niin inhottaa, jos makuukamarissa (jolla se sattuu erityyntyneen olemaan) ei kaikki aina olistakaan niin palkoillaan, koskapa hän ei inhoa rypeä rapakossa, ja ikastahan sekin on. Uskallan luulla, että miltei kaikissa perheissä missä vaimo vähänkin tuntee velvollisuuttaan, on aina yhtä raitis ja terveellinen ilmapiiri kuin on kapakoissaakin. Ainakin mitä minä olen sattunut kapakkain ohikulkemaan, niin mielellään siitä oli astuissaan pistää nenälhän nenänsä ja suunsa eteen. Päättäen siitä missä kunnossa meidän arvoisat ukkomme astuvat niistä lautoista ulos, ei ilma niissä ole muuta kuin myrkytettyä.

Tekisi mielestäni "Ukolle" esittää, että asettaisi itsensä suurperheisen emännän asemaan ja täyttäisi tarkoin kaikki emännän tehtävät, vaikkapa vain puolen vuoden ajan, ja sitten oman kokemuksensa perusteella kertoisi vieläkö ukolle hymyillä, vaikkapa ei sisin minä sitä oikein myöntäisikään?

Koti on yksissä neuvoin perustettu (aluksi miehen esityksestä) niin miksi ei sillä yksissä neuvoin voisi hoitaaakin. Jos mies uupuu päivän ponnistuksista, niin saman tekee nainkin. Nainen kaipaa yhtä paljon raitista ilmaa risasiin keuhkoihinsa kuin mieskin.

Ei mies iltasin ulos lähtessään tee illää mihin hän menee — niin miksi nainen sitä tekisi jo "aamulla ukon työhön lähtessä", kuten "Ukko" esitti. — Minä olen herra, sinä herra, kumpi meistä tietä väistyy?

Vuoriston akka.

Luokkataistelualueelta

(Jatkoa kuudennelta sivulta)

asioita: muitten asloitten ohessa oli virkailijain valinta seuraavalle vuosijärjestykselle. Valittua tulivat seuraavat henkilöt: organiseraajaksi V. Viitala; pöytäkirjuriksi Maria Ojala; jäsen- ja rahastonkirjuriksi G. Kijälä; rahastonhoitajaksi K. Sulander; talouden ja lainakirjaston hoitajaksi O. Harju; näytöskappaleiden roolien jakajaksi V. Rauhamaäki. Muiden muassa valittiin Shenkinen komitea, joka pitää huolen ihmisten toimeenpanosta ja huvipuolesta iltamissa. Kirjallisuuden levittäjäksi valittiin K. Sulander, uutistenkirjottajaksi Työmiehelle J. Hilli ja Toverittarelle alekirjottanut. Valittiin väliaikainen ravintolakomitea, johon tuli A. Björklund, N. Ruutikka ja Ellen Viitala. Keskipiirin piiritoimikunnalta oli kirje, joka koski yhteistä näytelmäkirjastoa, joka hyväksyttiin ja päätettiin lähettää näytelmäkirjat asianomaiseen paikkaan. Luettiin myös kirje, joka kohteli perustamaan lasten sunnuntai-kouluja ja ihanneliittoja, josta keskustelu asloitten paljouden tähden siirrettiin seuraavaan kokoukseen.

Tov. Hillin perhe on lisääntynyt yhdellä tyton tyllöisellä. Kuuloni mukaan äiti ja lapsi voi hyvin.

S. HARJU.

PHILADELPHIA, PA.

Osastollamme oli iltamat t.k. 7 p. jonne oli varattu jonkun verran ohjelmaa. Muun muassa näytelmä "Paavon kello". Iltamat onnistuivat jotakuinkin hyvin, sillä oli saapunut kohtalaisen paljon väkeä. Mutta yksi paha puoli on asiassa, nimittäin se, että aina vaan tunkeutuu joukkomme haalille sillä makealla viinillä täytetyitä miehiä, jotka sitten saavat aikaan häiriöitä.

Minun hartain toivoni on, että sellaiset henkilöt pysyisivät pois haalitamme silloin kun ovat nauttineet niistä väkevämpää. Sillä käytöksellämme alennamme s. s. osaston mainetta.

Osaston kokouksessa, t.k. 8 p. valittiin 4-henkinen järjestyskomitea,

joka tulee pitämään huolta järjestyksestä.

Ensimmäiset läpiirrin veromerkit päätettiin maksaa jäsenkohtaisesti. Läpiirritä tullesaan kirjeessä kehoitetaan äänestämään yhtä ehdokasta kahdesta ehdokkaasta. Ehdokkaina olivat S. Nuorteva ja W. N. Reivo. S. Nuorteva saaden äänää 18. Viime mainittu ei yhtään.

Uusia jäseniä osastoon on yhtynyt Abel Hill ja Kalle Pekonen. Muuttokortilla Antti Tikkanen, Clinton, Mass. ja Kalle Salo Newarkin osastosta. Toivon mukaan osastomme ehkä saa teistä innokkaita toimihenkilöitä.

Poismuuttaneen rahaston- ja jäsenkirjuri, Y. Hovin, tilalle valittiin toveritar E. Tuomisto.

Viime kirjessään sinoin, että ompeluseuran naiset pitävät myyjäiset t.k. 28 p. mutta nyt he ovatkin päättäneet siirtää ne ensi kuun 5 päiväksi, joten pitäkääp muistissanne.

Oikein jyrjyttämät olemme päättäneet pitää Vappuna. Ensin kuitenkin liitymme äänimääräiseen vapukulkueeseen. Jos vaan sellaista tulee olemaan. Sehän sitten tuokin meille innostusta, ja muistuttaa ajasta, jolloin me siellä Suomessa astelimme punasen lipun juurella Vappuna. Lauaan: "Kas Hehvi lippu tuo veripainainen" j.n.e. Siis Vappuna kaikki hereille. Sehän on juuri köyhälistön nousun aika. Ja köyhälistön suuri toivon aika.

Ohjelma-iltama on t.k. 21 p. runsaalla ohjelmalla. Ja luultavasti siellä on näytöskappalekin. Joten pistäännäytään virkistämään itseämme hieman sinne toisten työn raskaan raatajien joukkoon.

Kai tätä taas kerraksi riittäikin. Keväen tervehdyksenä vaan kaikille Toverittaren lukijoille ja Selmätädille. Toveritudella teidän

HILSU.

TORONTO, ONT., CAN.

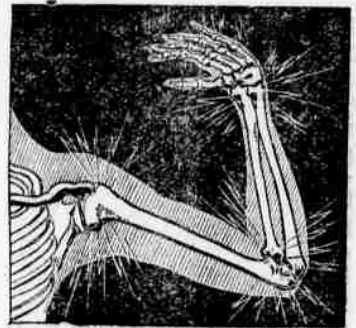
Osastollamme viime ajat ovat olleet surullisia hetkiä. Sillä viimeisen kuukauden ajalla on muut-

REUMATISMI

Erinomainen parannuskeino sellainen henkilö estää, joka itse on sitä sairastanut. Hän haluaa auttaa jokaista tätä tautia potevaa.

Älkää lähettäkö rahaa—Ainoastaan osote.

Vuosiä kestänyt kärsimys ja toivotonmuus on opettanut tälle miehelle, Mark H. Jackson, Syracuse, New York, mikä keuhkea viholinen ihminen omalle ruumaliansa on, ja on antanut hänelle myöskään kaikki nämä kohtaan, jotka ovat sen keuhkissa. Hän haluaa, että jokainen ruumaliansa olisi tällaisella tietämällä keuhka hän paransi itseään. Luokkaa mitä hän sanoo:

"Minulla oli kovaa särkyä aivan kuin salamantakaja jäsenissäni."

"Keväällä 1893 sairastuin lihaksia kolottavaan ja tulehtavaan reumatismiin. Kärsien tavalla, jonka tuntevat ainoastaan ne, joilla on samanlaista tautia ollut, noin yli kolme vuotta. Keitin parannuskeinoja toisensa jälkeen, lääkäriä lääkärin perästä, mutta ne huojennukset, mitä sain, olivat ainoastaan paikallisia. Lopulta löysin parannuskeinoon, joka minut täydellisesti paransi eikä tautini sen jälkeen ole usintunut. Olen antanut lääkeeni henkilöille, jotka ovat olleet aivan epätoivoissaan ja vuoteenomina ja on se jokaisessa tapauksessa ollut erinomainen parannuskeino. Toivoin, että jokainen, joka sairastaa reumatismia mitä lajia tahansa, koettaisi tätä ihmeellistä keinoa. Älkää lähettäkö ainoastaan senttiä, lähettäkää ainoastaan nimenne ja osoitteenne ja me lähettämme teille sen vapaasti kokeeksi. Kun olette käyttäneet ja olette huomanneet että siitä on apua, voitte lähettää sen hinnaan, \$1.00, mutta otakaa huomioon, en tahdo rahojanne ennenkuin olette täydellisesti halukas sitä lähettämään. Eikä tämä ole sinua tarjous? Miksi kärsitte enää kun täydellinen parannus on teille tarjolla aivan vapaasti? Älkää viivytelk! Kirjoitakaa tänään. MARK H. JACKSON, No. 871-C, Gurney Bldg., Syracuse, N. Y."

Mr. Jackson on vastuussa tästä. Ylläoleva ilmoitus on todennukainen.—Hm.